

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
 за пів року . . . 10 кор.
 за чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і думи ми виреш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
 бо руське ми серце і віра руська» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских свят
 о 5¼ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
 щина). Експедиція місцеві
 в Агенції Соколовського в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає силіше
 на попереднє застереженя —
 Рекламації неопечатані
 вільні від порта. — Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надєланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ятні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Кий має два кінці!

(×) Наглі внесеня були якийсь час в державній раді пострахом правительства, запорою, якою можна було на довгий час спинити всяку роботу і тим способом деякі парламентарні сторони приневолювали правительство до всяких для себе уступок. Памятна всім велика обструкція, задля котрої не можна було дійти до розправи над предметами поставленими на дневнім порядку. Але перегадом також правительство виснувало для себе науку з сих подій і покористувалося тим оружжєм, яким проти него воювали обструкційники, обернуло кий другим кінцем. Отсим способом буде неперечно послугувати ся правительство, щоби досягнути для себе все потрібне і сю методу ввело оно вже і під конець теперішньої сесії, впроваджуючи на дневний порядок у виді наглих внесень всякі правительственні предлоги.

Тим способом вийшов на дневний порядок виборчий закон, тою дорогою вийшла предлога про поліпшене плат урядникам і учителям ітд. Виходить отже із сего, що накопи правительство стоїть в порозуміню з президією посольської палати і з головними сторонництвами парламентарними, тоді зможе оно перевести всі свої потреби і домаганя і побороти заходи менших сторонництв, котрі хотіли би вести обструкцію. Правительство навчило ся отже клин клином вибивати, обструкцією власною поборювати обструкцію опозиції.

Вправді остають ще для опозиційних сторонництв ще деякі інші способи, щоби спинити роботу законодавчу, як іменні голосованя, відчитуваня в цілості зголошених внесень, петицій і інтерпеляцій, але найважнійше оружжя видерло правительство з рук опозиції і може уживати его проти неї, накопи порозуміє ся з великими сторонництвами. Доси було правительство приневолене окуплювати ся всякими уступками навіть в користь дрібніших сторонництв, щоби спонукати їх до відроченя наглих внесень і тим способом впровадити на дневний порядок свої предлоги. Тепер потребує правительство задалегід порозуміти ся з великими сторонництвами і президією а зможе заскочити і обезоружити опозицію.

Ся остання сесія стає найліпшим доказом, як поставлена на дневнім по-

рядку предлога проти пиянства мусить уступити наглим внесеням впроваджуваним з волі правительства на дневний порядок.

Під конець сесії і законодавчої доби виробило собі отже правительство методу, якою побиває всяку обструкцію і переводить свої предлоги. Се, що було цілими роками пострахом для правительства, що спинало всяку законодавчу роботу в державній раді, стало тепер головним оружжєм правительства і сим оружжєм оно буде неперечно послугувати ся і в будучині, щоби перевести всі свої потреби. Очевидно до того потребує оно приднати для себе великі сторонництва і президію палати.

Отся обставина вказує також на се, що в новій посольській палаті великі сторонництва будуть відгравати важну ролю і рішати всі справи.

Вже при иншій нагоді звертали ми на се бачність і так само для будучого руського клубу повинно се бути указкою, змагати не лише до єдности і односторонности, але також до союзу з иншими сторонництвами, які мають менше-більше однакові інтереси з Русинами. Тимбо лише способом зможуть рускі послі щось досягнути, накопи за ними буде стояти союз численного сторонництва парламентарного

Testimonium paupertatis...

Проф. Радецкий, в своїм отвертім листі до еп. Хомишина, згадує на початку свій побут на місяці в Космачі, в Гуцульщині. Сам п. Радецкий говорить про розпусту і пиянство, яке бачив між Гуцулами, але бере за зле монахови — Василянинуви, що на проповіді ганив Гуцулів, що в між ними пияниця, лівиві, гринники і т. п. Але дальше то все автор листу робить закид сьвященикам і місіонарям, що якраз они є причиною того зла:

«Темний забитий нарід стає по Ваших місяях ще темнішим. — каже одеський професор, бо на місяях попи не дають ему ніякого сьвітла, а говорять ему якісь байки казки про пекло, лякають його чортом, затемняють його і без того темний ум страхом про пекольні муки і т. и...»

«Проклята система народного одурюваня: бідний народ лякають чортом, другі лякають його Богом, треті — жандармом, четверті урядником, п'яті — вя-

зницею і кайданами — і скрізь тільки лякають і лякають, а бідний хлоп слухає, дивить ся і ніяк не зрозуміє, де правда, а де брехня. Слухає бідний нарід попівських байок про чорта та пекло, про муки гринників у пеклі, бачить, що і на землі теж саме пекло, і тіж самі чорти його гризуть зо всіх сторін і не маючи ніякої надії на кращу долю в своїм житю — падає духом, опускає ся і ще гірше починає пити горівку... А хижакам народним того і треба!

«Ніхто инший, як тьма і бідність пхають бідного хлопця в пропінанцію, а тьму і бідність в народі піддержують в народі самі попи і саме собою розумієть ся, що самі попи роблять в народі пиянство... Ой о. Хомишин! Ви з Вашими попами робите дуже велике зло для бідного руського народа. Через ту страшенну тьму і бідноту уже цілий мілтон руського навода загинув в Угорщині і тому загину дуже помагали «св. отці, попи... Теж саме, і Ви, епископе, робите у своїй епархії і не тільки Ви але всі попи в Галичині... Вам усім попам потрібно, щоби нарід ходив у попівські тумані, щоби він не знав правди і не бачив сьвіта, щоби він був вашим рабом, щоби він кормив вас за те, що ви робите його нещасним духовим калікою... І як би ви вірили в Бога і самі вірили і бояли ся пекла, котрим лякаете темний нарід, то насамперед сами не робили би того страшного гріха для своєї пастви, а то ви не вірите в Бога і не боїте ся своєї совісти, бо її у вас нема».

Цікаві ми дуже, яку відповідь дав би «Сьвященик» з «Діла» на сю бездонну, а аж до наївности несправедливу клевету. Треба бути хіба фанатиком на точці безвірства, щоби робити духовенству такі безпідставні загальні закиди. З такою самою правдою міг би проф. Радецкий зробити відвічальним духовенству за смертельність між Гуцулами, за їх економічну нужду, або за сегорічні морози... Всьому винні попівські байки! Але що попівські байки містять в собі Христову науку, сю високу, чисту, сьвяту науку, яка просьвітла цілий сьвіт, — над сим не застановляє ся одеський професор і не припускає ніяк, що колиб не ся наука, то з Гуцулами, під лиходійним впливом всеможного там жидівства, було би еще далеко гірше, чим тепер є.

Але для п. Радецкого не існують жадні аргументи, та впрочім нам о него і не розходить ся. Хочемо тільки констатувати, що неможливо подумати собі

у чужого, проїзжого чоловіка такого звязя, стільки несправедливості, такого фанатичного заплінення без попереднього наущення місцевими інформаторами. В яких то кругах мусів тут в Галичині обертати ся проф. Радецький, коли они его в сей спосіб поінформували про ролю нашого духовенства в народнім життю! А що п. Радецький крутив ся переважно в кругах націонал-демократів і в «Ділі» поміщав свої листи, то сміло можна припустити, що его інформаторами були свѣточі в роді «Священника». І ось що пише дальше п. Радецький на підставі тих інформацій: „Мені в Галичині казали деякі люди, що попи в Галичині взагалі «демократи», що вони «народники» і дуже великі «патріоти». Може і є такі, але їх мабуть не багато: як би попи були демократи і патріоти, то вони не спиналиб народного руху до самооборони і просвіти, вони не борились би проти «Січей» і інших народних організацій, а самі помагалиб тому рухови і тій патріотичній праці руській інтелігенції, котра нині надриває свої сили в боротьбі зі щляхтою і жидиками...

„Деякі попи і руська інтелігенція кадали мені в Галичині, що там уся інтелігенція із попів і говорили те з погордою... Я кажу, що то велике нещасте для бідного руського народа, бо де панує він і жандарм — там тьма і нищенство, там пиянство і розпушта, там усі гріхи і всяка біда в краю.

„Ще ніколи в свѣті не було, щоб попи підіймали духовий розвиток і обичайність народа, ще ніколи в свѣті не було, щоб попівське панованє підіймало економічний гаразд народа і уряду, — а скрізь вони піддержували тьму і нищенство в народі для своєї користи...

„Я огверто кажу вам перед усім гуцульским народом, що ви бажаєте не його щастя, а його неволі, ви хочете, щоби бідний народ став покійним рабом і йшов за вами назад, в ту пронасть, із котрої йому вже ніколи не підняти ся... Але й того не буде тепер на такий час. Тільки дурні не розуміють того, чого хочуть попи і чого хочете ви, добродію Хомишин! Тільки дурні не розуміють того, що ви хочете із бідного і темного народа зробити хлопа, котрий не посьмів би бажати своїх горожанських прав, а безголосий як той пень. «Скрізь як з чумою, так і з попівською тьмою» — треба дружно бороти ся всім, хто хоче бачити свій нарід в доводстві і щастю, хто хоче бачити нарід свобідним і сильним...»

(Конець буде).

Калюмніатори.

(Конець).

Години урядові установлено оден раз денно від 8—3 на власне бажанє і просьбу персоналу, хотяй для сторін прибуваючих з провінції було би догіднійше, щоби урядованє відбувало ся також по полудни; число 7 годин денно, коли би навіть кождий дійсно ужив его безпереривно для Товариства, не єсть за велике, — бо для урядників держа-

вних в урядах податкових, скарбових, канцеляриях судових і інших маніпуляційних, приписанє єсть для урядників 8 годин служби. Обниженє часу праці персоналу на 6 год. денно (о $\frac{1}{4}$) рівнало би ся побільшеню коштів о $\frac{1}{4}$ річних поборів т. є. около 25.000 корон річно. а понеже в протягу 15 літ 6 разів вносила ціла надвижка менше, потреба би конечно підвишити премії в Товаристві (в котрім асекурують ся майже виключно селяне). В найбільшій банку галицкім (гіпотечнім) години урядові єсть (а принайменше до недавна були) від 9—1 і від 3—6, отже год. 7 і то дворазово; а н. пр. в Карльсбаді в літі бачив я в банках (Erschonte Gesellschaft) урядованє від пів до 8 рано до год. 2, — і єще в декотрих відділах 2 години по полудни, — бо всюди люди розуміють, що товариства і банки існують для вигоди сторін і членів, а не для вигоди оплачуваного персоналу.

Урльопи уділяють ся в границях можливости, але годі уділити що року всім, бо при числі 108 осіб значило би через цілий рік по 7 до 9 сіб увільняти кождого місяця; тяжко нераз погодити жаданє урльопів, бо найбільша часть бажає відпусток в часі літнім, коли в Товаристві асекураційнім єсть найбільше до роботи. Не тільки урядники старші і більше заслугуючі, або слабшого здоровля, але навіть молодші, котрі ще не довго працювали в Товаристві, мали вже відпустки, — а окрім того молодша часть персоналу потребує що року відпустки для відбутя вправ нійскових. В р. 1905 користало з відпусток 28 осіб, в р. 1906 — 36 осіб.

Для поратованя здоровля мав відпустку кождий, хто потребував, — спеціяльно мали довші відпусти пок. Ніжанковський, Яворський і Шеремета, — а коли помимо того не відзискали здоровля, неслучно приписує ся мені причину їх смерти. Єсть люди здорові і хорі в кождім уряді і в кождім стані — хоч не винен сему уряд, — і власне ті 3 панове були слабшого здоровля вже при вступленю до «Дністра». На закиди з причини смерти пок. Яворського відповіла сама вдова і вияснила, що напасти на мене і дирекцію єсть цілком безосновні і що пок. Яворський все добром споминав мене і цілу дирекцію і зі спокоем лишив свої сироти на опіку дирекції, а перед смертю наказав спеціяльно подякувати всім директорам за відпустки щорічні і часті запомоги. Пок. Ніжанковський був слабшого здоровля, і я довгий час вагає ся прийняти его до служби, — особливо коли я довідав ся, що він через слабість не кінчив школу. Праця его в «Дністрі» не була найтяжшою; перед ним і по нім робили багато інших ту саму працю і остають здорові.

Не хочу нічого покійному уїмати з доброї опінії і похвал «Громадского Голосу», для того не буду згадувати, чи его поведєнє супротив мене носило знамя старанного вихованя і висшого образованя, конетатую тільки, що покійний цілком не зазнав ніколи моєї мести, бо я на нікім не мщу ся, — а противно я був для него, як для всіх, справедливий;

після книжок дістав в послідних 4 літах (понад свою платню) 120 кор., 131 кор., 112 кор. і 90 кор., — хотяй після виказу своїх позаурядових годин, які сам Ніжанковський собі записував, випадало ему в р. 1904 нічо, в р. 1905 — 32 кор., в р. 1906 — 25 кор. Неправда, що назвав я Ніжанковського сімулянтом, неправда також, що він не діставав винагороди за свої роботи в годинах позаурядових. Так само неправдиві єсть закиди роблені мені з причини смерти бувшого практиканта Малая, котрий впрочім помер майже в два роки по уступленю з «Дністра»; автори сплетень знають самі, задля яких службових провин було виповіджено пок. Малаюви, — знають, що він вступив до «Дністра» малим хлопцем на 40 кор. місячно, і дійшов по кількох літах до 120 кор. місячно, а не застановлять ся, для чого він по уступленю з «Дністра», хоть посідзв з «Дністра» добре свідочтво і довшу бюрову практику, не найшов через 2 роки навіть скромнійшого місця деінде; єще єсть в актах его власні письма, в котрих він жалував, що не слухав моїх рад. Автори знають, що я не буду виводити некорисних річий о небіщиках, ані самі небіщики не подадуть виясненє і спростованє, для того власне найрадше фабрикують сидетні о померших особах, — бо коли писали о живих особах, спотикали ся зараз з заперечєнєм від самих інтересованих осіб, н. пр. від д-ра Савчака, о. Онишкевича, експедитора Котовича і т. д.

Не мусить бути впрочім в «Дністрі» така невиносима служба, гнет, ані несправедливість, бо майже кождий, хто виступив задля свого невдоволеня, старав ся опісля назад о принятє до «Дністра», а коли Дирекция назад не прийняла, не легко найшов деінде таке місце і таку платню, як мав в «Дністрі». Межи теперішними урядниками єсть 3 панове (О. К., І. К. і М. Я.), котрі найбільше нарікають і ширять невдоволенє, хоч вже раз спробували на своїй власній особі правдивість повисшого мого твердженя; кождий з них уступив був з «Дністра» невдоволений (в часі провізоричної служби), — шукав або навіть прийняв був деінде місце, на котрім не утримав ся, і на ново просив ся до «Дністра» під ярмо зненавидженого Кулачковского, а коли зістали приняті і опісля в протягу часу нераз авансовані, не вагють ся оказувати і голосити своє невдоволенє і наріканє, аранжувати протести, зібраня і бойкоти, намовляти до побитя директора і т. п.; оден з них висиланий часто на комісії не вагає ся навіть перед людьми, з котрими при урядованю на провінції стрічає ся, голосити своїх нарікань, що Кулачковський его визискує, а забуває розповісти, що перед тим був 4 роки в иннім великім Товаристві асекураційнім, діставав там 1200 кор. річно, в посліднім році 1440 кор. і не дочекав ся стабілізації на урядника, — а в «Дністрі» дістав зараз в першій році 1800 кор. річно, по році зістав посунений на сталого урядника і побирає тепер 2400 кор., — від 1902 до 1906 р. 4 рази дістав підвишку і діставав ремунерації. Кождий осудить з того, чи п. І. К. посідає той такт і прикмети, котрими его автори ста-

тей «Громадського Голосу» і «Дзвона» величають.

В фабрикації сплетень посунено ся так далеко, що подано в часописи видумку, будьто Рада надаюча уділила п. В. Шухевичови на внесок Кулачковського 5000 чи 8000 корон при его уступленню з дирекції «Дністра», а «урядникам чорноробам» не уділила нічого, — коли противно відомо з справоздань по засіданню Ради надз., що урядникам уділено одноразовий даток 6000 К а внеску ані ухвали на уділене якої-небудь ремунерації для п. В. Шухевича не було. Потім пущено сплетню, що п. В. Шухевич дістав «на рибу» 475 кор.; винсяню, що вибрані директори і їх заступники дістають в «Дністрі» винагороду за свої чинности відповідно до числа днів свого урядованн, при кінці кожного кварталу, отже 31 грудня 1906 за IV. квартал дістав п. В. Шухевич гонорар за час до 22. листопада 1906, а его наслідник в Дирекції гонорар за час від 22. листопада 1906.

Посунули ся фабриканти сплетень так далеко, що сміли публично Президентови Ради, Вн. Пану Кузьмі закинути, будьто вдоволює ся побиранєм дия і толерує поступки директора Кулачковського; не потребує оборони чоловік тої міри, як През. Кузьма, знаний загально на своїм високім становиську урядовім, котрий безінтересовно яко Президент проводить на чолі Ради «Дністра» і «Кравого Союзу кредитового» і котрий без всякого розголосу жертвував значний, тисячний дар на рускі просвітні цілі, а в «Дністрі» від самого початку поручив складати свої дияти на фонд запомоговий для сирит по агентах «Дністра»; фонд сей з дият, зложений на кн. ч. 1280 Товариства кредитового «Дністер».

Не могучи знайти жадних оправданих закидів против директора д-ра Федака пописують ся автори статей в «Гром. Голос.» своїм низьким глузованем з того, що др. Ф. є вихованком Ставропигійської бурси, а Редакція «Гром. Голосу», органу партії радикальної, уважає за згідне з своїми демократичними засадами, (котрі на устах голосить), робити докір чоловікови з того, що яко сирота-ученик виховував ся в бурсі, замість почитати ему се в заслугу, що своєю працею виїшов на високе становишко і щедрими дарами на бурси віддячує ся за поміч одержану в дитинстві і побажати би, щоби всі бурси виховували для нашої суспільности таких людей, як др. Ст. Федак. Так само як на членів Дирекції і Президента, — неоправдані суть оголошені в «Гром. Гол.» сплетні і напасти на секретаря Бриттана, рефер. Волянського, ревід. Іванця і других не названих по імени урядників, — і я хіба найкомпетентнійший осудити їх працю і пожиток для «Дністра», заявляю, що кожній рускій інституції побажати можна таких совісних і гідних урядників, як зачіплені в тих статях повисші особи.

На тім кінчу мої виясненя і заявляю, що противить ся моїм поглядам вдавати ся в полеміку з часописями і жалую на се часу, і для того не відповідав я на поодинокі напасти і сплетні в кожній часописи, і дальше не дам себе

до полеміки втягнути; натомість заявляю готовість на загальних зборах членів Товариства, або комісії членів дати кожного часу автентичні виясненя на кожний закид, коли які я тепер поминув, будьто для скороченя відповіді, будьто через забуте, будьто жалуючи свого часу на відповідь.

У Львові, дня 18 січня 1907.

Др. Ярослав Кулачковский
директор «Дністра».

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Татіани, Евпраксі; римо-кат.: Нав. Павла. — В суботу: руско-кат.: Єрміла, Стратон.; римо-кат.: Полікарпа еп.

— **Ухваленє конґруи.** Закон про підвишенє конґруи для гр.-кат. духовенства прийняла вчера палата послів в другім і третім читаню.

— **Пос. др. Олєсницький** просить нас о поміщенє слідуєчих слів: В дни 14. лютого 1907 має бути скликана сесія сойму. — В часі сеї сесії удаєсь звичайно дуже багато осіб до послів з ріжнородними справами бажаючи помочи і інтервенції. Обовязком послів є безперечно дати всю можливу поміч в справах публичного характеру, порушити в соїмі всі кривди і надужитя, піднести всі оправдані жаданя і під тим зглядом пожаданій є як найобширнійший матеріал — очевидно правдивий — підпертий по можности віродостойними доказами. О такий матеріал просять послі цілу суспільність. З другої сторони однак приневолені ми піднести, що удаване ся до послів вже в часі соймової сесії не осягає цілі. Є нас в рускім клубі так мало, а самих соймових справ є тільки, що они забирають весь час і кожда інформація зі сторони публіки дїєсь з кривдою для нашої праці в соїмі. Для того бажаючи погодити одно з другим — просимо сим весь руский загал о надсланє нам жадань, інформацій і фактів вже тепер перед сесією до дня 14. лютого с. р. на руки котрого будь з нас. В особенности же факти дотикаючі шкільництва народного просимо надсилати на руки о. Теодора Богачевского, пароха в Голини (п. в місця), факти же дотикаючі загальних прав політичних і шкільництва середного на руки підписаного. — Іменем руского клубу соймового: *Др. Е. Олєсницький.*

— **З «Львівського Бояна».** Повідоляємо Вн. членів, що вправи хору мішаного відбувають ся правильно кожного втірка і п'ятниці. Найближша проба відбуде ся в п'ятницю 25. с. м. З огляду на те, що концерт в честь Т. Шевченка відбуде ся 4. марця, просимо затим доконче являти ся на пробах в як найбільшій комплеті. Початок точно о 7. год. вечером. — *Виділ.*

— **Заверуха на львівськім університеті.** Вчора о 12. год. в полудне мала відбути ся промоція трех докторів. До авлі промоційної йшли коритаром секретар університету др. Вінярж і проф. Хлямтач, коли довкола почули крики, а за хвилину посипали ся на голову д-ра Віняржа удари палиць товпи академиків. Проф. Хлямтача в замішаню відохнуено на бік і не напастовано его. Др. Вінярж під ударами упав на землю, залятий кровю, на якій вид розбігла ся товпа. Раненого підніс проф. Хлямтач і запровадив до портьера, звідки забрав его пізнійше лікар і відвіз до дому, сконтатувавши на голові дві рани, довгі на 8 і 10 см. По нападї на д-ра Віняржа товпа академиків в числі — як пишуть — до 200 вшала до авлі і до салі конференційної на I поверсі і нищила все, що повало під руки. Крісла, канапи, циби, годинники, газові рури а найважнійше всі цінні портрети ректорів від найдавнійших часів університету упали жертвою розяреної молодіжи. З деяких цінних портретів, мальованих славними польськими артистами остали

лише шматки, а рами поломані вилетіли на ботанічний город. Не рушено лише величавого портрету і погрудя цїсаря і великих портретів цїс. Марії Тереси і Йосифа II. Через кімнату педелів, де нічого не ткнено, впали академики до салі правничого деканату і там доконали також дїла знищеня, а в канцелярії офіціяла університету, п. Овоца, повибивали шиби в кімнатній перегороді. В салі лікарского видлїу знищено також все з виїмкою портретів проф. Глюзїньского і Пруса.

Коли одна часть академиків гуляла в саях, инша уставила в коритарі барикади з лавок, столів і таблиць, винесених з сусідних салі викладових. Коритар I поверха відгороджено барикадами від входів з долини і гори, мабуть, аби забезпечити ся перед нападом польських академиків, котрі перебували на викладах, а з вікна вивішено сивно-жовту хоругву, яка висїла там пів години. Перед барикадами почали появляти ся перестрашені академики-Поляки. Один з них — як розповідають — мав згавьбити якогось академика Русина, що стояв на барикаді, убраний в ректорську тогу, з пожем в одній руці а з сивно-жовтим прапором в другій, і був би напистав собі лиха, як би не був утік з перед барикади.

Та ціла буча стала ся в протигу несповна пів години і як циклон перелетїла. Маючи коритарі вільні, товпа академиків виїшла на долину, але застала головні двері замкнені. По виваженю дверей показав ся кордон поліції під проводом комісарів Райнлендера і Тауера, а за ними повно польських академиків. Кількох відважійших студентів виїшло на перед, але поліціянти їх приарештували. Прочі виїшли за хвилину гуртом, а хто з них не дав легітимації, ставав в ряди арештованих. Потім навіть ті, що передали легітимації, прилучили ся до арештованих і окружені кордоном поліціянтів кінних і піших, пішли до дирекції поліції. Арештованих було яких півтора сотки. Йдучи улицею співали они «Не пора» і «Ще не вмерла Україна». Похід перейшов улицями Академічною, Хорунщини, Осолїньских і т. д. В поліції відбувало ся переслухуванє арештованих від 3. год. по полудни, до 1. год. в нічи. Всіх переслухуваних було 116. Деякі з них відмовали зізнань, инші звиняли ся, що лише випадково найшли ся в товпі. До тих належить також п. Володимир Кушнір, редактор Ukr. Rundschau, що приїхав з Відня в редакційних справах і зайшов був на університет. До конфронтації з переслухуваними покликано педелів університету і проф. Тіля, але конфронтація не довела до нічого, бо вікого не пізнано. З переслуханих замкнено трех в поліційних арештах, а імена їх: Дмитро Дїдунік, медик, Лев Цїхоцький, правник і Ярослав Бабій, філософ. Межи арештованими найшло ся також двох богословів. Від переслуханих взято легітимації і індекси, а справа має піти перед суд.

Причину сеї бучі подає кореспондент Now. Reform-и ось яку: «Нині о 12. год. в полудне прибула до університету депутація руских академиків, якій товаришшло поверх 100 студентів Русинів. Депутація мала звернути ся до ректора д-ра Глюзїньского (хїба Гривецкого — Ред.) з просьбою о уділенє салі на віче руских студентів, за якім мали нарадити ся над тим, яке становище має заняти руска молодіж супротив вивісної додаткової іматрикуляції. На коритарі стрітила група студентів секретаря університету д-ра Віняржа, котрий спитав їх, куди йдуть? — Йдаємо салі! — відповіджено з товпи. — Не дам салі! — відповів др. Вінярж. Тоді студенти кинули ся на д-ра Віняржа і почали его немилосервно бити палицями».

Вчорашній поступок академічної молодіжи мусить строго осудити кожній, кому є дорога справа як найскоршого здійсненя бажань, мати власний укр.-руский університет. Навіть многі з учасників вчорашної бучі признають, що тою дорогою свого університету годї добити ся, а такі поступки можуть лише сімї справи пошкодити.

— **Додаткова іматрикуляція студентів львів-**

ського університету відбула ся нині зовсім спокійно в одній з партерових салей. На самперед приступили до імпат, як ляції богослови в числі около 100, а описля правники також в такім самім числі, а вкінці слухачі філософії. Були се майже самі Русини. Перед імпатрикуляцією правників заявив акад. Цеглинський, що хотів „ми Русини не розуміємо польської мови, то піддаємо ся університетским приписам“. Від студентів філософії вложив таку заяву акад. Турчин.

— **В Бучачи** в салі „Рускої Бесіди“ відбуде ся в суботу 26. с. м. гумористичний вечер Н. Войтовича, драматичного артиста. Білети на вечерок продає п. Роговинський; в день представлення від 6. години при касі; початок 7 1/2 вечером.

— **Найцінніша лепта.** Павлі Юл. Німевтовска з Сідця коло Дрогобича прислала на наші руки квоту 9 К зібраних п. Евстахієм Главачем сотиковою складкою межи тамешніми селянами на будову бурси Руского Товариства педаг. у Львові. Видко, що наш селянин не жалює датку на народну ціль, лише як в кому то пригадати і зібрати ту складку. На тих 9 К вложили ся: Дмитро Мінчак — началь. пром. 40 с, Петро Спариняк 50 с, Іван Спариняк гол. чит. 50 с, Никола Луцишин 50 с, Никола Мандзяк 50 с, Йосиф Турк 50 с, Стефан Старосольський 20 с, Никола Ковбасюк 50 с, Іван Главач 30, Михайло Главач 20 с, Катерина Шаперт 50 с, В. Домадзерський 50 с, Петро Уневич 50 с, Гринь Іваник 50 с, Теодор Мінчак 20 с, Панько Кулинич 20 с, Гринь Спариняк 20 с, Йосиф Висатицький 50 с, Уляна К. 1 К. 30 с, Евстахій Главач 50 с.

— **Кари за політичні злочини в Росії в 1906.** р. Воєнно-полеві суди засудили на смерть в тім році 1252 осіб. Кару смерти виконано на 934 засуджених, се є на 74,6%. На каторгу засуджено 2.029 осіб, а з них 274 на доживнєнну каторгу, а 1.755 на ріжний час (який разом займає 17.375 літ). На Сибір заслано 186 осіб. Дальше засуджено: на тюрму 2.339 осіб разом на 1962 літ, до арештантських домів 1.877 осіб разом на 2.574 літ, до дисциплінарних баталіонів 1.153 осіб разом на 2.329 літ, на твердиню 576 осіб разом на 698 літ. Всіх осіб засуджених в 1906. р. російськими судами за політичні справи було 9.412. Крім того потягнуто до судової одвічальности 732 редакторів періодичних видань. Завішено або зовсім замкнено 563 часописий та журналів. За аграрний та економічний терор покарано 2.430 осіб.

— **Тов. „Руска захоронка“ у Львові** устроює в суботу дня 2. лютого с. р. в салі „Народного Дому“ великі вечери в честь та чцям и, на котрі має честь запросити сею дорогою всіх тих членів рускої інтелігенції місцевої і з околиці, котрим з причини браку адрес не можна було вислати поіменних запрошень. З огляду на то, що Товариство наше виховує сотки найбільшійших руских дітей, яким инше грозить винародовлене, отже сповняє місію високо патріотичну і гуманітарну, має видлі надію, що руска суспільність підопре змагане Товариства численною участію в сих вечерицях, або надсилаєм ласкавих датків на руки одної з підписаних. За Видлі: *М. Сембратовичева*, ул. П. Скарги, ч. 6. *О. Луцкієвска*, ул. Крижова 34.

— **З залізниць.** Дня 1. січня 1907 отворено на шляху Відень-Ебер поміж стациями Вольшан і Непомук перестанок „Неквасов“ для руху особового і обмеженого пакупкового.

— **Поетичний кутик.**
С по г а д.
Сніг землю крив мов білий пух,
Сняв під тихим блеском зір
І сьвіт весь був мов ясний дух, —
На білім тлі темнів лиш бір...
В зимі закляттю сьвіт мовчав,
Без звуків був і без пісень,
Ніхто серць мови не сныяв, —
Чи тямш, — се був шастя день!..

І голос твій чуєм дрожав,
В очах мигтів кохання жар,
І демон злий нам не казав,
Що се останній живній чар...

По дни тім серце, мов би цвіт,
Без снів зівяло і без мрій,
Бажання в нім не будить сьвіт, —
Живий на дні ще образ твій!

Ти знаєш, чом наш цвіт зівяв,
Чом втратили рай-шастя ми,
І хто між нами тіною став,
У тім останнім шастя дни;

В таку то типу без пісень,
Як землю сніг мов пух вкрива,
Я згадую сей шастя день,
В звук дивний велухуюсь німа:

Не буря то бір вводить в рух,
Ранений птах крильми не бе —
Се плаче серце, плаче дух,
Як мисль за шастя днем іде..

З тим тихим днем, як сніг крив сьвіт,
Жизнь втратила останній чар —
Зівяло серце наче цвіт,
Погас у нім останній жар..

Уляна Кравченко.

Телеграми

з дня 24. січня 1907.

Будапешт. Pester Lloyd доносить, що пересилене обійме цілий міністерський кабінет.

Будапешт. Скомпромітований міністер судівництва, Польої, вніс на руки президента кабінету Векерля свою димсію.

Париж. Агенція Гаваса доносить: Урядовий дневник оголосить нині утворене віроісповідного стоваришення під назвою „Француска апостольска Церква католицка“ з ослідком в бвншій монастирі Барнабігів.

Петербург. Міністер внутрішних справ вніс до ради міністрів проект закона в справі нетикальности особи, мешканя і листової тайни. Основа проекту є, що особи, арештовані поліцією без судового приказу, мають бути до 24 годин випущені на свободу, або переслухані слідчим судією.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і кавария — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 23. с. м. 1907: Ом. Курбас з Старого Скалата, Вол. Граб з Підгаєць, Ян Штаффер з Улицька зарубаного, Іван Коптюх з Рожнітова, др. Евген Петрушевич зі Сколя, Йос. Сороковський з Ясенова гор., о Іван Шуменда з Литівця, о. Юстин Гірняк, о В. Калужняцький і М. Хиляк з Бортного, Роман Шона з Присовець, Никола Тука з Горної, о. Ігн Глібовицький з Крехович.

Знаменитий мід десеровий, курацинний (власна пасіка) твердий 5 клгр. 6 кор. „рвртас медо борів“ густо плинна патока 6 кор. 60 сот. Іпансо. Від руских замовлень даю 20 сот. на будову театру. **Корієвич** ем. учит. Іванчани 1.очта в місци. (10—20)

Colosseum

в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. січня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлене. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Лекції у Львові глядає студент філософії. Зголошення до Адміністрації „Руслана“

Коктора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати роботи нашого Товариства.

Одиноке Товариство для розвою рускої штуки

у ЛЬВОВІ площа Бердардинська ч. 8. (Краківський готель)

виконує у власній **Артистичкій різьб руско-позолотарській роботки** по приступних цінах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: іконостаси, вітарі, кивоти, процесійні образи, проповідниці, рами до образів, всякі церковні образи і пр.

Народний стиль, народні мотиви, на жадане можемо примінити.

З замовленем належить звертати ся просто до Дирекції Товариства

у Львові, пл. Бердардинська ч. 8. (Краківський готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Перед відданням роботи просимо жадати від членів Товариства легітимації.